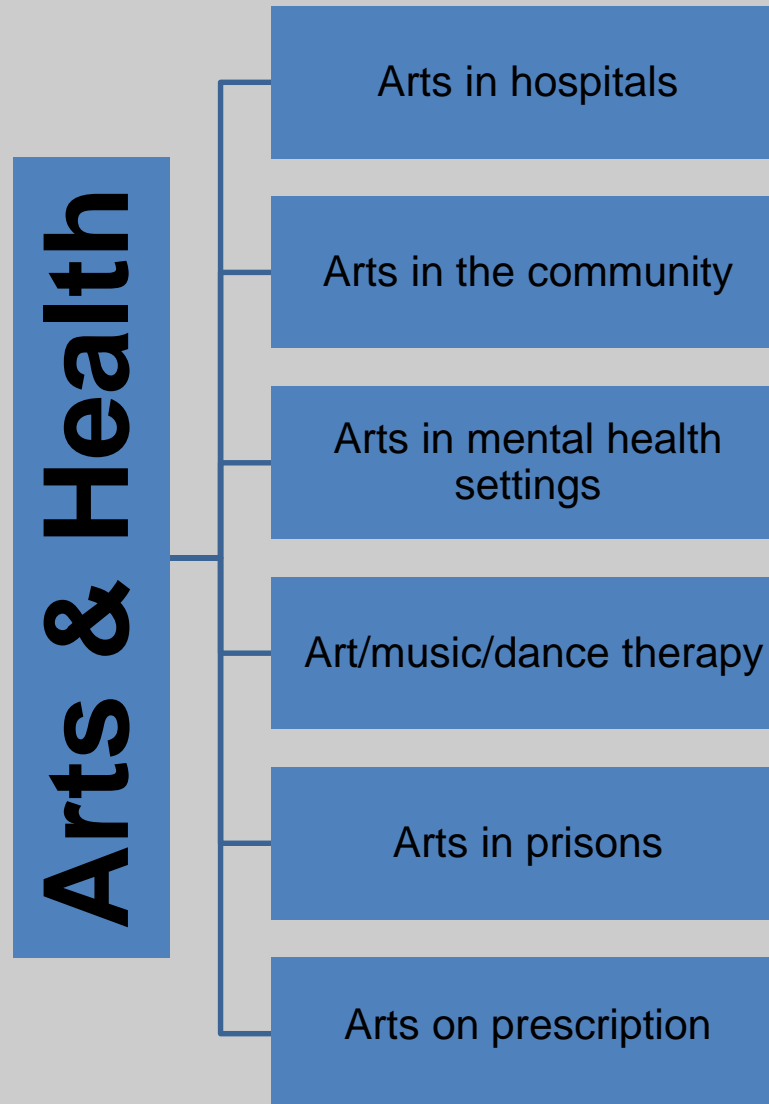

Kultur & Sundhed

**Anita Jensen, Ph.d. studerende
School of Health Sciences
University of Nottingham**

Kultur og sundhedsfeltet i UK

Kultur på recept i UK

- 1995 i Stockport i Manchester

“At forbedre deltagernes mentale sundhed ved hjælp af en bred vifte af kreative processer” (Huxley, 1997)

- Diverse projekter på tværs af UK

“En mekanisme der forbinder patienter/borgere med ikke-medicinske resourcer” (Friedli et al., 2007)

Acton, Q. (2013) Issues in global public, community and institutional health. Georgia: Sholary Editions

Friedli et al. (2007) Development social prescribing and community referrals for mental health in Scotland. Scottish Development Centre for Mental Health.

Huxley, P. (1997) Arts on Prescription. Stockport: Stockport NHS Trust

Art on Prescription (AoP)

Henvisere: Læger, socialrådgivere, ergoterapeuter, patientforeninger, socialpsykiatrien, sygeplejersker, lokale sundhedsteam, (egen henvisning)

Værtsorganisationer: NHS, ngo'er, kulturorganisationer

Deltagere: Over 16 år · angst · depression · stress · skizofreni · bipolar · hjerneskadede · spiseforstyrrelser · trauma

Program: 10 -12 uger á 2 timer per uge

Aktiviteter: Croquistejning · maleri · skulptur ·
poesi · musik · litteratur · ler · print - faciliterede
af kunstnere

Financiering: Private fonde, kommune,
social/kultur puljer, NHS

Follow-on: Kunstklub

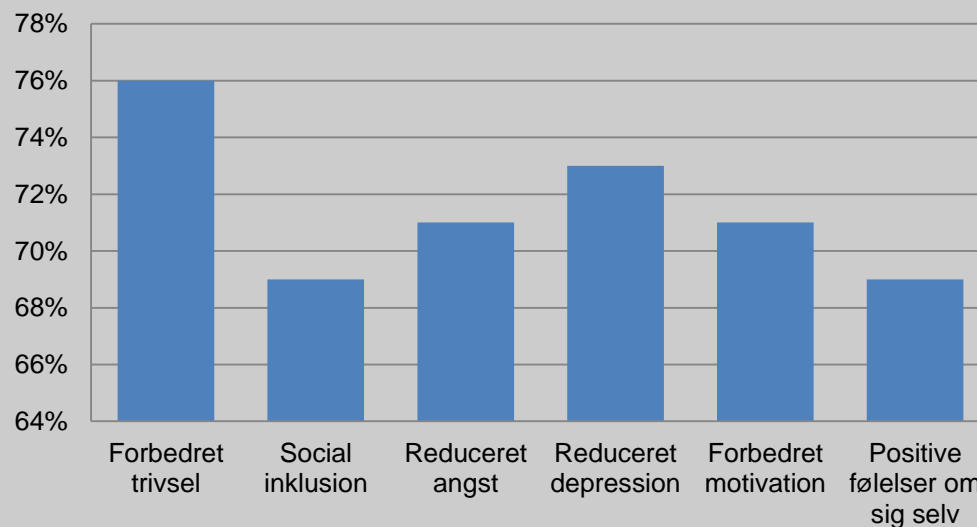
Arts & Minds in Cambridgeshire

Program: 12 ugers á to timer pr. uge for deltagere med mild/moderat depression og angst

Aktiviteter: Tegning · ler · collage · skulptur

Deltagere: 66 (18-74 år)

Resultater:

Perspektiver fra henvisere

Praktiserende læger kan bedre hjælpe patienter med komplekse sociale problemer

Ergoterapeuter ser det som et alternativt tiltag, der opfylder mangler i eksisterende initiativer og kan indlede samarbejder med andre organisationer

Social rådgivere oplever at borgerne udvikler sociale kompetencer og får bedre selvværd

Resultater af kultur på recept

- Reduktion i antallet af besøg til lægen
- Stigning i selvværd samt forbedret livskvalitet
- Forbedrede kommunikationsevner og sociale relationer
- Forbedret motivation, håb og optimisme om fremtiden
- Nye interesser og færdigheder, herunder beskæftigelsesegnede færdigheder
- Praktiserende læger får en række muligheder for at supplere medicinsk behandling med brug af en mere holistisk tilgang

Erfaringer fra UK

- At succesfuld implementering afhængig af interesse fra fagfolk
- At brede budskabet om et ikke-medisinsk tiltag
- At evalueringsmetoder er forankret fra projektstart

Sygdomsbyrden i Danmark

- Angst og depression er blandt de fem mest konstaterede diagnoser sidste år
- Psykiske sygdomme som angst, depression og skizofreni koster samfundet 17,4 milliarder om året i tabt produktion (sygedage, førtidspension og tidlig død)
- Angst og depression er på top 5-listen over årsager til førtidspension.
- Antallet af skadestuebesøg for angst og depressionslidende er 28.400

Sygdomsburden i Danmark, Sundhedsstyrelsens rapport 2015.

<https://sundhedsstyrelsen.dk/da/nyheder/2015/ny-rapport-sygdomsbyrden-i-danmark>

Resultater fra international forskning

Reduktion af:

- Medicinforbrug
- Længde af ophold på hospital
- Angst/stress/depression symptomer
- Højt blodtryk
- Følelsen af ensomhed
- Negative følelser og øget positivitet
- **Skaber håb og motivation for fremtiden**

Staricoff, R. (2004) Arts in health: a review of the medical literature , England: Arts Council England

Spandler et al. (2007) Catching life: the contribution of arts initiatives to recovery approaches in mental health. Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing, 14, pp791–799

RSPH (2013)

To paradigmer - forskellige fagdiscipliner

Anbefalinger for Kultur og Sundhed i Danmark

Kultur på recept:

- Skåne-modellen/UK
- Følgeforskere
- En tværfaglig indsats der forankres tværfagligt

Fremadrettede muligheder

Hvorfor?

- En holistisk tilgang til sygdom anerkender hele mennesket
- Skabe et frirum, hvilket kan være en helende proces
- Potentiale til at forbedre oplevelsen i mødet med social- og sundhedssystemet
- Økonomiske gevinster

Hvor?

- Hospitaler
- Museer
- Biblioteker
- Kulturhuse
- Plejehjem

Publikationer

Jensen, A. & Wille, G. (2015) *A Danish perspective of culture and health – towards an interdisciplinary approach*. Journal of Applied Arts and Health, 6:2, pp. 129-138

Jensen, A. & Adamsen, L. (2015) *Kultur og sundhedsfremme – en kortlægning af aktiviteter i Danmark*. <http://www.hki.dk/index.php?id=2068>

Jensen, A. (2014) *Considering “first, do no harm” in arts and health practice*, Journal of Applied Arts & Health, 5: 3, pp. 331–339

Jensen, A. (2014) *Kunstneriske aktiviteter fremmer sundheden*, Ugeskrift for læger, 17:V081130512

Jensen, A. (2013) *European collaboration of healthcare and art with focus on social inclusion and wellbeing*, International Journal of User-Driven Healthcare, 3: 3 pp.25-33

Jensen, A. (2013) *Beyond the borders: The use of art participation for the promotion of health and well-being in Britain and Denmark*, Arts and Health: International Journal for Research, Policy and Practice, 5: 3, pp. 204–15.

Email: ntxaj3@nottingham.ac.uk/anitajensen@gmail.com